

O c e n a

rozprawy habilitacyjnej oraz pozostałego dorobku naukowego dr Marcina Lisa w związku ze wszczęciem przewodu habilitacyjnego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

Wstęp

Podstawą do przygotowania oceny były m.in. następujące prace i dokumenty przesłane przez prof. dr hab. Katarzynę Szczepańską - Woszczyńską Prorektor ds. Nauki i Kształcenia Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej:

- Autoreferat przedstawiający opis dorobku i osiągnięcia dr Marcina Lisa;
- Wykaz osiągnięć naukowych;
- Monografia pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwem w warunkach transformacji cyfrowej” wydana w 2021 r., przedstawiona do oceny jako główne osiągnięcie naukowe Habilitanta;
- Wybrane przez Habilitanta publikacje naukowe.

Zgodnie z art. 219 Ustawy z dn. 20.07. 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* celem recenzji będzie określenie, czy Kandydat po doktoracie wykazywał istotną aktywność naukową i czy wniósł znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Po krótkiej informacji o Kandydacie, zostanie przedstawiona opinia o jego aktywności naukowej i poziomie naukowym jego publikacji, opinia o książce wskazanej przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe, opinia o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz o popularyzujących naukę oraz konkluzja.

2. Krótka informacja o Habilitancie

Marcin Lis urodził się w 1976 r. w Katowicach. W 2000 r. ukończył studia na kierunku „zarządzanie i marketing” na Wydziale Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Katowicach. W 2004 r., po odbyciu studiów doktoranckich na Politechnice Śląskiej w Gliwicach, uzyskał stopień doktora nauk technicznych w zakresie górnictwa na podstawie przedstawionej Radzie Naukowej Wydziału Górnictwa i Geologii rozprawy doktorskiej pt. „Wpływ jakości informacji na efektywność zarządzania w przedsiębiorstwie górnictwym” napisanej pod kierunkiem naukowym dr hab. inż. Stanisława Kowalika.

Po obronie doktoratu Kandydat został zatrudniony na etacie adiunkta na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, gdzie pracował do 2004 r. Równocześnie kontynuował podjętą po studiach pracę najpierw jako kierownik Działu Zarządzania Jakością, potem dyrektor w Orange Polska w GK TP S.A. Charakter pracy, liczne staże zawodowe i kursy skierowały jego zainteresowania w kierunku problematyki zarządzania jakością i wdrażania nowoczesnych metod zarządzania i uświadomiły mu znaczenie dobrej współpracy z otoczeniem firmy. W 2007 r. podjął pracę na stanowisku adiunkta w Wyższej Szkole Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, gdzie pełnił też funkcję Pełnomocnika Rektora ds. Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Po kilku latach łączenia intensywnej pracy w korporacji z pracą na uczelni zdecydował się na rezygnację z pracy w Orange i zatrudnił się na etacie adiunkta w Katedrze Zarządzania w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej (obecnie Akademia WSB). Dr Marcin Lis odbył szereg certyfikowanych szkoleń zawodowych w kraju i zagranicą, jest też absolwentem studiów MBA w Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej.

Jako główne osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1, pkt. 1 Ustawy, dr Marcin Lis zgłosił monografię pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwem w warunkach transformacji cyfrowej” wydaną w 2021 r. Wcześniej nie ubiegał się o nadanie

stopnia doktora habilitowanego. Jakość tego osiągnięcia zostanie oceniona w pkt. 4 niniejszej opinii.

3. Opinia o aktywności naukowej i poziomie naukowym publikacji dr Marcina Lisa
Swoje zainteresowania naukowe dr Marcina Lisa określił w „Autoreferacie” jako nurt praktyczny nauk o zarządzaniu i jakości, w którym wyróżnił dwa główne nurty badawcze: zarządzanie organizacją w wymiarze projektowym i technologiczne wymiary innowacji w zarządzaniu organizacją. Praca w dużej korporacji i uczestnictwo w zagranicznych szkoleniach i stażach naukowych i zawodowych pozwoliły mu na równoczesne rozwijanie zainteresowań naukowych z aplikacją nowoczesnych rozwiązań zarządczych w praktyce.

Dr Marcin Lis ma ilościowo spory dorobek publikacyjny. Przed doktoratem opublikował 16 prac naukowych, po doktoracie - 68 prac o łącznej wartości ponad 1300 punktów. Po doktoracie Habilitant publikował przeciętnie 4 prace rocznie, co jest dobrym wynikiem. Struktura rodzajowa publikacji wygląda następująco: 4 monografie naukowe, w tym jedna samodzielna, 33 rozdziały w monografiach, w tym 18 samodzielnych, 8 redakcji monografii naukowych, w tym 2 samodzielne, 23 artykuły, w tym 5 samodzielnych. Artykuły dr Marcina Lisa w większości były publikowane w czasopismach z Impact Factorem („Sustainability”, „Energies”, „Acta Montanistica Slovaca”) i w innych czasopismach z bazy Scopus: („International Journal for Quality Research, „Engineering Management in Production and Services”, „Polish Journal of Management Studies”, „Cultural Management: Science and Education”, „Social Sciences”). Publikacje książkowe w większości były wydawane przez polskie i zagraniczne szkoły wyższe.

Według danych naukometrycznych przygotowanych przez Habilitanta, sumaryczny Impact Factor wynosi 22,567, składa się na niego 6 artykułów w „Sustainability”, 2 artykuły w czasopiśmie „Energies” oraz artykuł w „Acta Montanistica Slovaca”. Sumaryczny wskaźnik CiteScore w bazie Scopus wynosi 52,9 i składa się na niego 18 publikacji. Liczba cytowań wynosi: według bazy Scopus – 79, według Web of Science – 45, według Research Gate – 109, według Google Scholar – 147. Indeks Hirscha według Scopus – 6, według WoS – 4, według RG – 7, według Google Scholar – 8. Łączna liczba punktów MNISzW wynosi 1270, 76.

Dane naukometryczne świadczą o dużym stopniu upowszechnienia publikacji dr Marcina Lisa, a pośrednio także o wysokiej jakości jego publikacji. Publikacje są wystarczająco umiędzynarodowione, znaczna ich część jest w języku angielskim i jest lokowana w wydawnictwach o zasięgu ponadnarodowym.

Na uznanie zasługuje aktywność Kandydata w zakresie realizacji projektów naukowych. Swoje umiejętności badawcze i dobry warsztat badawczy Kandydat najpełniej zaprezentował w badaniach na temat kształtowania relacji uczelni z przedsiębiorstwami, których wyniki zaprezentował w monografii habilitacyjnej. Był to duży projekt finansowany przez MNiSzW pod nazwą „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” realizowany w latach 2019-2021. Ponadto jako członek międzynarodowych zespołów badawczych dr Marcin Lis uczestniczył i obecnie uczestniczy w następujących projektach naukowych:

- 1). *Internationalization of V4 Start-ups*, projekt finansowany przez International Visegrad Fund, 2016-2017;
- 2). *A knowledge alliance between HEIs, makers and manufacturers to boost Open Design&Manufacturing in Europe*, finansowany przez Erasmus, 2017-2019;
- 3). *Dialog – Innowacyjny model akceleracji współpracy międzysektorowej dla rozwoju polskiego rynku kapitałowego*, finansowany przez MNiSzW i GPW, 2020;
- 4). *IN SITU - Intergenerational Social Innovations Support Scheme*, finansowany przez MNiSzW i Interreg Europa Środkowa, 2019 – 2022.

Pozostałe projekty zrealizowane przez Kandydata zaliczam do projektów wdrożeniowych i na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki.

Ważnym elementem aktywności naukowej dr Marcina Lisa jest uczestnictwo w konferencjach naukowych i działanie na rzecz środowisk nauki przez organizowanie konferencji naukowych oraz recenzowanie prac naukowych. Dr Marcin Lis po doktoracie uczestniczył w 24 konferencjach krajowych i zagranicznych, na 8 wystąpił z referatem, w pozostałych był uczestnikiem paneli dyskusyjnych. Uczestniczył w komitetach organizacyjnych i naukowych 20 konferencji. Był inicjatorem cyklicznej konferencji pn. „Project Management 2.0. organizowanej przez Akademię WSB w Dąbrowie Górniczej. Jest członkiem rady redakcyjnej międzynarodowego czasopisma „International Journal of Business, Economics and Social Development” w Indonezji. Był redaktorem i współredaktorem kilku monografii, recenzował 37 tekstów naukowych, w tym dla czasopism zagranicznych.

Ważną formą uczestnictwa w środowisku nauki jest odbywanie staży naukowych i współpraca w zespołach naukowych krajowych i zagranicznych, a także członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych. Dr Marcin Lis odbył kilka staży naukowych, m.in. 4 staże związane z rozwojem transgranicznej metodologii badawczej na Uniwersytecie Technicznym w Ostrawie i jeden o tej samej tematyce na Uniwersytecie Technicznym w Libercu oraz staż naukowy dotyczący zagadnień innowacyjności i przedsiębiorczości na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Dr Marcin Lis Jest członkiem następujących towarzystw i organizacji naukowych: Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa, Marketing Science Institute, European Management Association, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, The European Academy of Management, Transfrontier Euro-Institut Network, Stowarzyszenia Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia”. Od 2020 r. jest uczestnikiem zespołu projektowo-badawczego Transgranicznej Sieci Euro-Instytutów z siedzibą w Kehl. Efektem tej współpracy są publikacje Kandydata na temat zarządzania procesami i projektami związanymi z kształtowaniem relacji międzyorganizacyjnych w euroregionach. W świetle powyższych informacji bardzo pozytywnie oceniam aktywność publikacyjną, naukowo badawczą i działalność na rzecz środowiska nauki dr Marcina Lisa.

Zapoznałam się 20 publikacjami załączonymi do przesłanej mi dokumentacji postępowania habilitacyjnego wybranymi przez dr Marcina Lisa. Są to artykuły i rozdziały w monografiach pochodzące z lat 2015-2021:

- 1) **Marcin Lis**, *Higher Education Institutions as Partners in Growing Innovation of Local Economy*, „Social Sciences” Vol. 10(8): 316, 2021 (Scopus, WoS).
- 2) Dahui Zhou, Svetlana Danshina, Anastasia Kurilova, and **Marcin Lis**, *The Impact of an Enterprise’s Intellectualization on Its Leadership Potential*, „Sustainability” Nr 17: 9670, 2021(Scopus, WoS).
- 3) **Marcin Lis**: *Improving the Availability of University Offerings for the Business Sector Based on Blended Learning Tools*, “Cultural Management: Science and Education” Vol. 5(1), 2021, s. 93-103 (Scopus).
- 4) **Marcin Lis**, Bartosz Jeżyna, Ewa Szkudlarek, and Szymon Szumiał: *Readiness of Polish Industrial Enterprises for the Industry 4.0 Revolution*, “Social Sciences” Vol. 10(6): 214, 2021(Scopus, WoS).
- 5) **Marcin Lis**: *Shaping relations between higher education institutions and the enterprise world in the age of digital transformation*, —Polish Journal of Management Studies” Vol. 23(1), 2021, s. 294–314 (Scopus, WoS).
- 6) Bilal Khalid, **Marcin Lis**, Wornchanok Chaiyasoonthorn, and Singha Chaveesuk: *Factors influencing behavioural intention to use MOOCs*, “Engineering Management in Production and Services” Vol.13(2), 2021, s.83-95 (Scopus).
- 7) Łukasz Wróblewski, **Marcin Lis**: *Marketing mix of cultural institutions on the cross-border market of a city divided by a border – an analysis and evaluation*, —Polish Journal of Management Studies” Vol. 23(2), 2021, s. 555–572 (Scopus, WoS).

- 8) Dhowmya Bhatt, Danalakshmi Durairaj, Hariharasudan A, **Marcin Lis**, Marlena Grabowska: *Forecasting of Energy Demands for Smart Home Applications*, „Energies” Nr 14, 2021, s. 1-19 (Scopus, WoS).
- 9) Honorata Howanicc, **Marcin Lis**: *Euroregions and Local and Regional Development—Local Perceptions of Cross-Border Cooperation and Euroregions Based on the Euroregion Beskydy*, „Sustainability” Nr 12, 2020, s. 1-21 (Scopus, WoS).
- 10) Łukasz Wróblewski, **Marcin Lis**: *Marketing Strategies of Cultural Institutions in a City Divided by a Border: The Case Study for the City of Cieszyn-Czech Cieszyn*, [w:] *Cross-Border Cooperation (CBC) Strategies for Sustainable Development*, R.A. Castanho (red.), IGI Global, USA, 2020, s. 152-167.
- 11) Bartosz Jeżyna, **Marcin Lis**, Agata Mesjasz-Lech: *The DSR Scheme in the Capacity Market of Industrial Enterprises in Poland—Participation Determinants*, „Energies” Nr 13, 2020, s. 1-16 (Scopus, WoS).
- 12) Vanja Grozdic, Branislav Maric, Mladen Radišić, Jarmila Šebestová, **Marcin Lis**: *Capital Investments and Manufacturing Firms’ Performance: Panel-Data Analysis*, „Sustainability” Nr 12, 2020, s. 1-18 (Scopus, WoS).
- 13) Aygun E. Guliyeva, **Marcin Lis**: *Sustainability Management of Organic Food Organizations: A Case Study of Azerbaijan*, „Sustainability” Nr 12, 2020, s. 1-20 (Scopus, WoS).
- 14) Zhijuan Zhang, **Marcin Lis**: *Modeling green energy development based on sustainable economic growth in China*, „Sustainability” Nr 12, 2020, s. 1-19 (Scopus, WoS).
- 15) Obsatar Sinaga, **Marcin Lis**, Mohd Shahril Ahmad Razimi: *Education and core skills in the performance with mediating role of employee innovation*, „Polish Journal of Management Studies” Vol. 12(2), 2019, s. 363-373 (Scopus, WoS).
- 16) Veronika Korenková, Ján Závadský, **Marcin Lis**: *Linking a performance management system and competencies: qualitative research*, „Engineering Management in Production and Services” Nr 11, 2019, s. 51-67 (Scopus).
- 17) Martin Straka, Janka Naderová, Peter Bindzár, Tomasz Małkus, **Marcin Lis**: *Computer simulation as a means of efficiency of transport processes of raw materials in relation to a cargo rail terminal: A case study*, „Acta Montanistica Slovaca” Vol. 24(4), 2019, s. 307-317 (Scopus, WoS).
- 18) Muhammad Haseeb, **Marcin Lis**, Ilham Haouas, Leonardus WW Mihardjo: *The Mediating Role of Business Strategies between Management Control Systems Package and Firms Stability: Evidence from SMEs in Malaysia*, „Sustainability” Nr 11, 2019, s. 1-20 (Scopus, WoS).
- 19) Václav Řepa, Anna Natanová, **Marcin Lis**, Veronika Korenková: *Organizational development through process-based management: a case study*, „International Journal for Quality Research” Nr 4, 2016, s. 685-706 (Scopus).
- 20) Katarzyna Szczepańska-Woszczyzna, Zdzisława Dacko-Pikiewicz, **Marcin Lis**: *Responsible leadership: a real need or transient curiosity*, „Procedia - Social and Behavioral Sciences” Vol. 213, 2015, s. 546-551.

Wszystkie te publikacje są w języku angielskim, prawie wszystkie to artykuły z bazy Scopus i WoS, współautorskie. Publikacje nie są powiązane tematycznie, raczej pokazują szerokie spektrum zainteresowań badawczych autora i ewolucję jego zainteresowań naukowo-badawczych. Najnowsze publikacje reprezentują dwa związane ze sobą tematy badawcze: problem współdziałania i partnerstwa oraz zarządzania transgranicznego, wcześniejsze publikacje dotyczą tematu zarządzania procesami, przywództwa, innowacyjności, koncepcji zrównoważonego rozwoju i zarządzania w dobie cyfryzacji. Wszystkie te tematy mieszają się w szerokiej problematyce dostosowania zarządzania przedsiębiorstwem (branżą, regionem) do wyzwań współczesnego świata. To dobrze napisane teksty, dotyczące ważnych i aktualnych problemów zarządzania, wnoszące także pewien wkład do teorii i metodologii nauk o zarządzaniu i jakości. Na podstawie analizy załączonych publikacji oceniam pozytywnie jakość dorobku publikacyjnego dr Marcina Lisa.

4. **Opinia o książce wskazanej przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 1 Ustawy**

Książka dr Marcina Lisa pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej” została wydana w 2021 r. przez renomowane Wydawnictwo Naukowe PWN. Recenzentami wydawniczymi byli wybitni specjaliści z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości: prof. dr hab. Krystyna Poznańska ze szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, prof. dr hab. Łukasz Sułkowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr hab. inż. Janusz Zawiła-Niedźwiedzki z Politechniki Warszawskiej – pozytywna rekomendacja wydawnicza tak wybitnych uczonych pozwala sądzić, że mamy o czynienia z rzetelną naukowo monografią. Moim zadaniem jest zweryfikowanie tej opinii.

Książka liczy 242 strony i składa się z wprowadzenia, pięciu rozdziałów, zakończenia i bardzo obszernej bibliografii. We Wstępie autor krótko omawia różne stosowane dotychczas podejścia do badania relacji nauka-biznes. Zdaniem dr Marcina Lisa dotychczasowe podejścia np. badanie tych relacji przez pryzmat zarządzania wiedzą, teorii sieci, koncepcji współpracy międzyorganizacyjnej czy marketingu relacji są już przestarzałe. Jego zdaniem w ostatnich latach takie procesy, jak dynamiczny rozwój technologii, w tym szybko postępująca cyfryzacja i zmiana charakteru usług edukacyjnych, wymagają szerszego spojrzenia na problem kształtowania relacji uczelni z przedsiębiorstwami. Dr Marcin Lis formułuje tezę, że wprowadzenie do badania relacji międzyorganizacyjnej kontekstu wartości, jaką stanowi wiedza o technologiach cyfrowych, jest właściwym rozszerzeniem perspektywy badawczej. Stwierdza, że takie rozszerzenie perspektywy badawczej nie jest jeszcze szerzej rozpoznane na płaszczyźnie badawczej i brakuje publikacji na ten temat. Proponuje w swojej pracy holistyczne i wielowymiarowe podejście do badania relacji uczelnia – przedsiębiorstwa. Cel monografii autor przedstawił następująco: „opracowanie modelu kształtowania relacji uczelni wyższych i przedsiębiorstw w kontekście transformacji cyfrowej”. Cele szczegółowe to:

- 1). Wskazanie tych cech i kompetencji uczelni, które sprzyjają współpracy międzyorganizacyjnej z przedsiębiorstwami.
- 2). Określenie czynników wpływających na kształtowanie długotrwałych relacji uczelni z przedsiębiorstwami.
- 3). Identyfikacja technologii cyfrowych o kluczowym znaczeniu w procesie nawiązywania i wzmacniania więzi uczelni z przedsiębiorstwami.
- 4). Zdefiniowanie mechanizmu i składowych modelu normatywnego obrazującego proces kształtowania długotrwałych relacji szkół wyższych z przedsiębiorstwami.
- 5). Opracowanie procedury postępowania badawczego umożliwiającego budowę normatywnego (optymalizacyjnego) kształtowania długotrwałych relacji uczelni z przedsiębiorstwami.

Autor zapowiada we Wstępie, że podstawą do realizacji tych celów badawczych będą zarówno badania jakościowe, jak i badania ilościowe, które posłużą do weryfikacji trzech hipotez badawczych.

W rozdziale 1 zatytułowanym „Uczelnia jako aktor w procesach rozwoju gospodarki opartej na wiedzy” dr Marcin Lis wychodząc z koncepcji zarządzania wiedzą, na podstawie przeglądu literatury, wyjaśnił najważniejsze kategorie problemu zarządzania wiedzą w organizacji, a następnie omówił rolę nowoczesnej uczelni w procesie tworzenia i dzielenia się wiedzą. Pokazał ewolucję, jaką przeszły uczelnie od tradycyjnego uniwersytetu do uniwersytetu przedsiębiorczego i stan wdrożenia tego modelu na świecie i w Polsce. Jedną z koncepcji związanej z tym modelem jest koncepcja organizacji podporządkowanej wiedzy w sektorze akademickim autorstwa Ch. Evans, spopularyzowana w Polsce przez K. Leję. Podstawą sukcesu uczelni w tej koncepcji jest dobra współpraca uczelni z przedsiębiorstwami w procesie tworzenia, wymiany i komercjalizacji wiedzy – jedną z efektywnych form takiego współdziałania są alianse oparte na wiedzy. Rozwijając problem współdziałania uczelni i przedsiębiorstw dr Marcin Lis prezentuje wyniki własnych badań na temat obszarów współpracy międzyorganizacyjnej uczelni i przedsiębiorstw w regionie śląskim

przeprowadzone w 2020 metodą CAWI. Badania przeprowadzono na niereprezentatywnej próbie 68 przedsiębiorstw, które współpracowały z przynajmniej jedną uczelnią. Na podstawie tych badań dr Marcin Lis zebrał informacje na temat rodzajów form współdziałania badanych przedsiębiorstw z uczelniami.

Rozdział 2 pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami – studium literatury przedmiotu” jest kontynuacją, pogłębieniem rozważań na temat determinant i obszarów współpracy międzyorganizacyjnej uczelni i przedsiębiorstw. Dr Marcin Lis wykorzystując koncepcje marketingu relacyjnego i koncepcję interesariuszy omawia tu proces kształtowania relacji uczelni z przedsiębiorstwami i bariery w tworzeniu tych relacji. Koncepcja marketingu relacji dostarcza metod pomiaru głębokości relacji, a koncepcja interesariuszy pozwala na wprowadzenie na listę czynników determinujących współpracę zróżnicowania ważności interesariuszy. Kolejnym krokiem rozwijania wywodu dr Marcina Lisa jest wprowadzenie rozważań na temat znaczenia wartości i satysfakcji w relacji uczelni i przedsiębiorstwa. Autor omawia różne ujęcia problemu tworzenia wartości usług szkolnictwa wyższego tj. ujęcie procesowe, zasobowe i relacyjne oraz wymiary wartości relacji i rodzaje satysfakcji przedsiębiorstw w relacji z uczelnią.

Rozdział 3 pt. „Transformacja cyfrowa jako płaszczyzna nawiązywania i wzmacniania relacji uczelni z przedsiębiorstwami” jest wprowadzeniem do badań, które mają odpowiedzieć na pytanie badawcze: Które technologie cyfrowe są istotne w procesie nawiązywania i wzmacniania więzi uczelni z przedsiębiorstwami? Dr Marcin Lis omawia tu istotę cyfryzacji, jej formy, korzyści i zagrożenia wynikające z cyfryzacji dla organizacji i jej interesariuszy oraz kierunki i uwarunkowania rozwoju technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach. Prezentuje najważniejsze technologie cyfrowe wdrażane przez przedsiębiorstwa i różne cyfrowe modele biznesu pokazując, że wspólnym elementem wszystkich tych modeli jest ich związek z wiedzą. I tu autor widzi szansę uczelni, od których przedsiębiorstwa oczekują pomocy w dostępie do wiedzy i współpracy przy tworzeniu innowacji. Dla uczelni szybka cyfryzacja jest szansą na poprawę konkurencyjności i sprostanie oczekiwaniom najważniejszego interesariusza, czyli studentów. Dr Marcin Lis podaje ciekawe przykłady udanych transformacji cyfrowych polskich uczelni i pokazuje pozytywną rolę, jaką spełniła cyfryzacja w czasie pandemii.

Rozdziały 1, 2 i 3 pokazały stan wiedzy w zakresie problemu kształtowania relacji między przedsiębiorstwami a uczelniami i rolę cyfryzacji w tworzeniu i rozwijaniu tych relacji. Nie mam zastrzeżeń do tej części monografii, autor wykazał się tu erudycją, umiejętnością krytycznej analizy literatury i samodzielnego stawiania pytań badawczych na drodze logicznego i zdyscyplinowanego wywodu naukowego.

W rozdziale 4 zatytułowanym „Technologie cyfrowe w procesie kształtowania relacji szkoły wyższej z przedsiębiorstwami – wyniki badań” pokazał swoje wysiłki znalezienia, na drodze badań empirycznych, odpowiedzi na postawione we Wstępie pytania badawcze. Habilitant zaprezentował dwie procedury konstruowania metodologii badań – procedurę pozytywistyczną i procedurę interpretacyjną deklarując, że zgodnie z dyrektywą triangulacji badań, będzie wykorzystywał obie te procedury. Dr Marcin Lis ambitnie zaprojektował postępowanie badawcze, które obejmowało zarówno metody ilościowe (CATI), jak i wywiady pogłębione oraz zogniskowane wywiady grupowe. Badania przeprowadzono w latach 2019-2020, autor bardzo szczegółowo opisał wszystkie etapy postępowania badawczego i użyte narzędzia badawcze. Dr Marcin Lis podjął starania, aby badania CATI były przeprowadzone na w miarę reprezentatywnej próbie, a było to trudne, ponieważ wymagało posiadania pełnego operatu losowania tzn. spisu wszystkich polskich przedsiębiorstw współpracujących z uczelniami. Badacz poradził sobie w ten sposób, że dokonał połączenia kilku baz przedsiębiorstw współpracujących z uczelniami i z nich została wylosowana próba 350 przedsiębiorstw z całej Polski.

Badania CATI dały bardzo ciekawe wyniki i pozwoliły na pozytywne zweryfikowanie trzech hipotez badawczych sformułowanych we Wstępie książki:

Hipoteza H1: Wiedza uczelni o technologiach cyfrowych wywiera stymulujący dodatni wpływ na skłonność przedsiębiorstw do nawiązywania więzi z uczelnią.

Hipoteza H2: Wiedza uczelni o technologiach cyfrowych wywiera stymulujący dodatni wpływ na skłonność przedsiębiorstw do wzmocnienia więzi z uczelnią.

Hipoteza H3: Długotrwałe relacje uczelni z przedsiębiorstwami mogą być kształtowane w oparciu o wartość, mającą swoje źródło w wiedzy o technologiach cyfrowych.

Pogłębione wywiady przeprowadzone z wybranymi przedstawicielami przedsiębiorstw i uczelni pozwoliły na rozszerzoną i pogłębioną interpretację wyników badań ilościowych. Ciekawe jest w prezentacji wyników badań przeciwstawienie perspektywie przedstawicieli przedsiębiorstw perspektywy przedstawicieli uczelni – ujawniły się tutaj istotne bariery współpracy postrzegane przez każdą ze stron.

Wysoko oceniam badania empiryczne przeprowadzone przez dr Marcina Lisa. Zostały one poprzedzone obszernym przeglądem literatury, dyskursem naukowym i postawieniem problemów badawczych sformułowanych w postaci hipotez i pytań badawczych. Bardzo starannie zostały zaprojektowane, przeprowadzone i zinterpretowane badania zarówno ilościowe, jak i jakościowe. Ich wyniki zostały zinterpretowane poprzez weryfikację hipotez i odpowiedzi na pytania badacze. Badania literaturowe i własne badania empiryczne stały się dla dr Marcina Lisa punktem wyjścia do budowy autorskiego modelu relacji uczelni z przedsiębiorstwami.

W rozdziale 5 pt. „Nowe podejście do kształtowania relacji uczelni z przedsiębiorstwami – ujęcie modelowe” dr Marcin Lis dokonał wzbogacenia teorii zarządzania o autorski model relacji uczelni z przedsiębiorstwami. Model pokazuje w ujęciu procesowym problem relacji z punktu widzenia uczelni. Uczelnia w tym modelu zaczyna proces od wyboru parterów biznesowych i przygotowania oferty oferującej wartość dla przedsiębiorstw, po nawiązaniu relacji następuje skorygowanie oferty i etap współkreowania wartości i wspólnego uczenia się i ponowne zaoferowanie wartości. Przy prawidłowym wprowadzeniu w życie modelu współpraca ma charakter procesu ciągłego owocującego stałym przyrostem wiedzy i wartości dla wszystkich interesariuszy.

Bardzo ciekawe są efekty podmiotowego spojrzenia na proces relacji między uczelniami a przedsiębiorstwami. Badania empiryczne pozwoliły dr Marcinowi Lisowi na opracowanie macierzy partnerów biznesowych uczelni ze względu na stopień ich zainteresowania wiedzą uczelni i poziom zaawansowania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwie i zaklasyfikowania potencjalnych partnerów uczelni do czterech kategorii o różnej przydatności do współpracy. Daje to uczelniom praktyczne wskazówki, jakich partnerów biznesowych powinny zapraszać do współpracy. Autor daje uczelniom szereg rekomendacji dotyczących nie tylko wyboru partnera, ale też sposobu opracowania oferty wartości i wzmocnienia więzi z partnerami biznesowymi.

Autor sam określił swój model jako model normatywny o walorach aplikacyjnych, ja oceniam ten model jako próbę uogólnienia procesów realnych, które zbadał dr Marcin Lis, co stanowi z jednej strony wzbogacenie teorii zarządzania w zakresie relacji międzyorganizacyjnych, zarządzania wiedzą i innowacjami, a z drugiej strony ma walor metodyczny i stanowi dobry punkt wyjścia do podejmowania kolejnych badań empirycznych i stawiania przez kolejnych badaczy lepiej ugruntowanych hipotez.

Bardzo pozytywnie oceniam monografię dr Marcina Lisa pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwami w warunkach transformacji cyfrowej”. Jest to rzetelna monografia naukowa, w której autor podejmuje ważny naukowy problem naukowy i praktyczny, dokonuje pełnego przeglądu literatury i po stwierdzeniu istnienia luki badawczej stawia ważne pytania badawcze, na które poszukuje odpowiedzi. Dr Marcin Lis pokazał w

monografii dobry warsztat naukowy, erudycję, umiejętność prowadzenia dyskursu naukowego, umiejętność poprawnego i starannego planowania i przeprowadzenia badań empirycznych i kreatywnej interpretacji wyników swoich poszukiwań naukowych. Książka ma bogatą bibliografię i prawidłową strukturę treści. Swoją monografią Habilitant wzbogacił teorię organizacji w zakresie problematyki relacji międzyorganizacyjnych, zarządzania wiedzą i zarządzania innowacjami.

5. Opinia o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz o popularyzujących naukę

Działalność dydaktyczna dr Marcina Lisa jest związana z jego pracą w Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej. Prowadził tam wykłady i seminaria na poziomie I i II stopnia studiów z następujących przedmiotów: zarządzanie projektami, zarządzanie jakością, metody i techniki ciągłego doskonalenia, systemowe podejście do zarządzania jakością i procesami, zarządzanie strategiczne, zarządzanie zmianą, zarządzanie ryzykiem, marketing usług, zarządzanie procesami. Jest autorem programów kształcenia i materiałów dydaktycznych dla studentów i słuchaczy studiów podyplomowych takich jak: Executive MBA i innych. Wypromował 235 dyplomantów i 67 magistrantów, był opiekunem 100 projektów wdrożeniowych na studiach podyplomowych, był także promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr Pawła Urgacza. Dr Marcin Lis uczestniczył lub wciąż uczestniczy w realizacji następujących projektów międzynarodowych dotyczących współpracy uczelni i doskonalenia dydaktyki i kształcenia menedżerów:

- 1). *Rozwój współpracy naukowo-dydaktycznej uczelni wyższej w Euroregionie Beskidy*, 2014-2015, projekt finansowany przez INTERREG IIIA Cechy-Polska;
- 2). *Kulturalna inicjatywa edukacyjno-naukowa RAZEM DLA POGRANICZA*, 2014-2015,, projekt finansowany przez INTERREG IIIA Cechy-Polska;
- 3). *Practical training program for staff developing a low carbon economy in border areas*, 2016-2023, projekt finansowany przez INTERREG VA Cechy-Polska;
- 4). *Polsko-czeska współpraca akademicka na rzecz doskonalenia jakości transgranicznych badań naukowych*, 2018-2019, projekt finansowany przez INTERREG IIIA Cechy-Polska;
- 5). *Excellence in Education – Kompleksowy Program Rozwoju Akademii WSB*, 2018-2022, projekt realizowany przez Europejski Fundusz Społeczny;
- 6). *NEWPERS – Nowe Perspektywy Euroregionu w oparciu o rozwój współpracy akademickiej*, 2021-2022, projekt finansowany przez INTERREG IIIA Cechy-Polska.
- 6). *PERFECT Regionalna Inicjatywa Doskonałości w Akademii WSB*, 2019-2022, projekt finansowany przez MNISzW.

Aktywność dydaktyczna, podobnie jak działalność naukowa dr Marcina Lisa ma charakter międzynarodowy. Kandydat odbył kilka staży zagranicznych i stale współpracuje z wieloma uczelniami, m.in. w Czechach, Wlk. Brytanii i Islandii.

Niezależnie od działalności dydaktycznej i tworzenia międzynarodowych ram do doskonalenia funkcjonowania nauki i szkolnictwa wyższego dr Marcin Lis ma duże zasługi dla doskonalenia funkcjonowania uczelni - w kilku uczelniach pełnił funkcje dziekana, prorektora, dyrektora centrum studiów podyplomowych i wiele innych. Za swoją działalność dydaktyczną i na rzecz rozwoju uczelni dr Marcin Lis otrzymał Medal Edukacji Narodowej i wiele nagród i wyróżnień ze strony władz Akademii WSB.

Ważnym obszarem aktywności dr Marcina Lisa jest jego działalność ekspercka, współpraca z praktyką i popularyzacja nauki. Jest członkiem licznych gremiów współpracujących z uczelniami, takich, jak: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Śląski Związek Pracodawców prywatnych LEWIATAN, Business Center Club, współpracuje z władzami samorządowymi miast śląskich. Wykonał 10 ekspertyz na zlecenie gmin i Głównego Instytutu Górnictwa, uczestniczył w wielu zespołach eksperckich i konkursowych. Innym obszarem popularyzacji nauki i dobrych praktyk w biznesie jest prowadzenia zajęć

szkoleniowych dla kadry menedżerskiej biznesu i administracji samorządowej. Za swoje zasługi w obszarze współpracy z otoczeniem otrzymał Złotą Odznakę „Za Zasługi dla Województwa Śląskiego” i nagrody Reaktora Akademii WSB.

Oceniam dokonania dr Marcina Lisa w obszarze dydaktyki, działalności organizacyjnej i popularyzacji nauki aktywność za ponadprzeciętnie.

6. Konkluzja

Stwierdzam, że dr Marcin Lis wykazała się istotną aktywnością naukową, dydaktyczną, organizacyjną i w zakresie upowszechniania wiedzy. Jego publikacje, a w szczególności monografia pt. „Kształtowanie relacji uczelni z przedsiębiorstwem w warunkach transformacji cyfrowej” przedstawiona do oceny jako główne osiągnięcie naukowe wnoszą znaczny wkład do nauk o zarządzaniu i jakości i Kandydat spełnił w wysokim stopniu wymagania określone w art. 219 ust.1 pkt. 2 i 3 Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Warszawa 13 grudnia 2021 r.

Maria Romanowska